

'STUMPERS WAREN W' EN SLAMPAMPERS'

Was ooit méér te verwachten dan die 'prachtige uitzonderingen'? Ook de grootste nationale nood doet niet automatisch een veelheid aan grote dichters ontstaan. Ons lijkt in de eerste plaats van belang dat de verzetspoëzie, hoe gebrekking zij soms ook was, een wezenlijke, zij het niet exact vast te stellen bijdrage geleverd heeft tot het wakker houden van een geest van verzet.

Laat ons een van de vroegste voorbeelden nemen: het gedicht 'Stumpers', door de Rotterdammer A. van Atten in de zomer van '40 geschreven, anders gezegd: geschreven in de periode waarin Duitse troepen, het *Engelland-Lied* scanderend, door de straten marcheerden, Seyss-Inquarts gelijkshakelingspolitiek tot eerste ontplooiing kwam en men bijna geen krant kon opslaan zonder het verslag te vinden van een betoog dat Nederland zich aan het zo voorbeeldig georganiseerde Derde Rijk diende aan te passen. Van Atten haakte daarop in:

'Stumpers waren w' en slampampers  
en we deden alles slecht!  
Kijk: de Mof die kan het beter,  
is ons keer op keer gezegd.  
't Germanendom is nu gekomen  
om te ord'nen in ons land,  
al wat was, moet ras verdwijnen,  
weg met 't vrije Nederland!  
Voor ons oog gaat thans verrijzen  
de perfect-totale staat,  
geen gepraat meer en gezemel,  
't is de tijd nu van de daad.  
d' Afsluitdijk? Een werk van stumpers,  
daartoe was ons volk in staat.  
Rotterdam tot puin hoop maken -  
dat doen mannen van de daad!

Rembrandt, Heyermans, van Eeden,  
Vondel, Querido en Poot,  
Troelstra, Kuyper en Thorbecke,  
Oldenbarneveldt, de Groot -  
slechts een greep uit Hollands sufferds,  
bouwers van een vrije staat!  
Wat presteren Hitlers helden,  
zij, de mannen van de daad?  
Oorlog, moord, sadisme, leugen,  
armoe, domheid, Jodenhaat,  
slavernij van vrije volken:  
't werk van mannen van de daad.